

**Залучення енергосервісних компаній до фінансування
будівельних підприємств**

Досягнення конкурентних переваг у будівництві потребує значних зусиль спрямованих на досягнення меншої вартості залучення фінансових ресурсів, підвищення строків окупності будівельних проектів та зниження витрат, що виникають при експлуатації будівельних споруд. Важливу роль у досягнення поставлених цілей може відіграти енергоефективне будівництво.

Однак, як свідчить практика господарювання, не завжди будівельні компанії здатні самостійно визначити наявні резерви ресурсозбереження нових будівельних споруд та знайти оптимальні шляхи їх реалізації в технічному і економічному плані. Як правило, це пов'язано з недостатньою кваліфікацією персоналу в питаннях ресурсозбереження, відсутністю мотивації до такої діяльності, дефіцитом фінансових коштів для реалізації подібних проектів та ін. У зв'язку з цим виникає об'єктивна необхідність у співпраці з ринковими структурами, що надають кваліфіковані послуги по зберіганню різних видів виробничих ресурсів та надають підтримку у залученні фінансових ресурсів для здійснення подібних заходів.

Різновидом подібних структур може виступати енергосервісне підприємство, або компанія (ЕСКО). ЕСКО це фізична або юридична особа, що здійснює діяльність в сфері надання енергетичних, фінансових та консультаційних послуг спрямованих на підвищення енергоефективності об'єкту замовника. При цьому ЕСКО приймає на себе певну частину фінансового ризику замовника. Плата за послуги ЕСКО залежить від заздалегідь погоджених показників енергоефективності об'єкту та зменшенні витрат експлуатаційних витрат. Співпраця банків та енергосервісних компаній (ЕСКО) є досить

поширеним різновидом банківського кредитування підвищення енергоефективності в промисловості, житловому секторі, будівництві в західних країнах. Такий метод кредитування найчастіше застосовується при нестачі робочого капіталу підприємства або при обмеженій можливості оформлення позики безпосередньо у банку. Однак, в Україні банки дуже обережно підходять до питання кредитування таких складних, ризикованих і великих енергоефективних проектів. В Україні основними суб'єктами кредитування підвищення енергоефективності є банки з іноземним капіталом та міжнародні банки, що використовують фінансування з іноземних інвестиційних фондів. [1]

Рис. 1. Залучення ЕСКО до фінансування будівництва

Переваги залучення енергосервісних компаній до фінансування будівництва:

- ЕСКО домовляється з підприємством про умови і терміни виконання проекту «під ключ» у рамках енергосервісного контракту;

- ЕСКО гарантує виконання всіх умов та технічних параметрів, необхідних для забезпечення окреслених обумовлених у контракті. [2]

До недоліків залучення ЕСКО у фінансування енергоефективного будівництва можна віднести недостатній розвиток правового регулювання даної діяльності, високі фінансові ризики реалізації довгострокових проектів, пов'язаний в тому числі з тривалим терміном окупності, та ін.

Рижкова, Г. В. [3, ст. 229] наводить SWOT аналіз кредитів на проекти підвищення енергоефективності підприємств в Україні. Важливо виділити такі потенційні шляхи вирішення проблем вказаних у попередньому абзаці:

- Достатньо високий рівень прибутковості. Кредитні ресурси повертаються за рахунок заощадження паливно-енергетичних ресурсів;
- Можливість контролю банку за процесом впровадження проекту через технічну й консультаційну допомогу;
- Залучення іноземного та приватного капіталу.

Список використаних джерел:

1. Рижкова Г.В. Банківське кредитування як джерело фінансування проектів підвищення енергоефективності підприємств [Електронний ресурс] / Рижкова Г.В. // Вісник Запорізького національного університету. – 2012. – № 1(13) — Режим доступу: <http://web.znu.edu.ua/herald/issues/2012/eco-1-2012/214-222.pdf>
2. Використання фінансових інструментів при реалізації місцевих проектів розвитку інфраструктури та енергозбереження: Методичний посібник / [Під заг. ред., І. Ф. Щербини] ; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи», USAID. – К., 2011. – 60 с.
3. Рижкова, Г. В. Загрози і перспективи розвитку кредитування банками проектів підвищення енергоефективності підприємств [Текст] / Г. В. Рижкова // Актуальні проблеми економіки. - 2013. - № 4. - С. 226-231